

جامعه‌شناسی خودمانی یک امپراطوری تلخ و شیرین آمریکا

محمد جواد جاوید

استاد دانشگاه تهران

www.ketab.ir

سرشناسه : جاوید، محمدجواد، ۱۳۵۳ -
 عنوان و نام پدیدآور : جامعه‌شناسی خودمانی یک امپراتوری: تلخ و شیرین آمریکا/ محمدجواد جاوید.
 مشخصات نشر : تهران: نشر میزان، ۱۴۰۱.
 مشخصات ظاهری : [۲۰۳]ص: مصور
 فروست : علوم اجتماعی: ۱۴۳۸
 شابک : 978-622-212-247-8
 وضعیت فهرست‌نویسی : فیا
 یادداشت : منابع همچنین به صورت زیر نویس
 عنوان دیگر : تلخ و شیرین آمریکا
 موضوع : جامعه‌شناسی -- ایالات متحده
 موضوع : Sociology -- United States :
 موضوع : مسائل اجتماعی -- ایالات متحده
 موضوع : Social problems -- United States :
 موضوع : ایالات متحده — اوضاع اجتماعی — دین
 موضوع : Religion -- United States -- Social conditions :
 رده‌بندی کنگره : HM۴۷۷
 رده‌بندی دیویی : ۳۰۱/۰۹۷۳
 شماره کتابشناسی ملی : ۸۵۵۸۳۵۷

هرگونه تکثیر (اعم از چاپ، کپی، فایل الکترونیکی و...) از این اثر بدون اخذ مجوز
 از ناشر خلاف قانون بوده و پیگرد قانونی دارد.
 لطفاً در صورت مشاهده، موارد را به شماره تلفن‌های ذیل اطلاع دهید.

۱۴۳۸
 نشر میزان
 جامعه‌شناسی خودمانی یک امپراتوری
 تلخ و شیرین آمریکا
 دکتر محمدجواد جاوید
 چاپ اول: بهار ۱۴۰۱
 قیمت: ۸۰۰۰۰ تومان
 شمار: ۱۰۰ نسخه
 شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۲۱۲-۲۴۷-۸

نشر میزان: خیابان سهروردی شمالی، خیابان خرمشهر، پلاک ۶۲
 تلفن دفتر مرکزی: ۸۸۵۴۹۱۴۱ - ۸۸۵۴۳۱۲۴ تلفن مرکز پخش و فروش: ۸۸۳۲۹۵۲۹ - ۸۸۳۲۹۵۳۰
 فروشگاه مرکزی: خ انقلاب، روبروی درب اصلی دانشگاه تهران، ابتدای خ فخرآزی، پلاک ۸۳ تلفن ۶۶۴۶۷۷۰
 پست الکترونیکی: mizannasher@yahoo.com وب سایت: www.mizan-law.ir
 اینستاگرام: nashremizan کانال تلگرام: t.me/nashremizan

فهرست مطالب

مقدمه.....	۹
فصل اول: جامعه و زندگی در آمریکا.....	۱۵
فصل دوم: حقوق و حقایق در آمریکا.....	۶۵
فصل سوم: دین و دنیا در آمریکا.....	۱۱۵
جمع بندی.....	۱۷۷
پیوست.....	۱۸۱
الف. توصیه نامه مطالعات جامعه شناسی پست مدرن.....	۱۸۲
ب. گزارش های رسمی.....	۱۸۳
ب.۱. گزارش جامع فرصت مطالعاتی.....	۱۸۳
ب.۲. گزارش مختصر مدیریتی - سیاستگذاری.....	۱۸۹
ج. تصاویر.....	۱۹۳
بوخی منابع.....	۲۰۳

۱. برای اولین بار در سوربن و در بحث‌های میشل مفزولی^۱ با عنوان «جامعه شناسی مسایل روز»^۲ آشنا شدم. زمانی که او به دلیل توجه به جامعه شناسی معناگرا^۳ و جنبه‌هایی از جادو^۴ و دینداری^۵ در جامعه معاصر بر سر زبان‌ها افتاده بود. به او گفتم که من هم بر خلاف نگاه پوزیتیویست‌های اجتماعی فرانسه از نظریه‌های او در این زمینه به عنوان بخشی از علم جامعه شناسی حمایت میکنم، چون فکر میکنم ابعاد معنوی یا ماورایی انسان‌ها هم می‌تواند موضوع جامعه شناسی روز باشد. تشکر کرد. شاید بیشتر از آن جهت که حس می‌کرد یک فرد از جامعه شرقی او را تشویق و تایید می‌کند. برای همین به من توصیه کرد تا بجای روش‌های متعارف مکتب اثباتی^۶ برای تکمیل کار جامعه شناسی خود حتما از روش‌های مطالعه میدانی^۷ و ابزارهای کیفی^۸ آن همچون مشاهده^۹ مشارکتی^{۱۰} و مصاحبه^{۱۱} نیز استفاده کنم. گویی قصد داشت تا با این توصیه به

1. Michel Maffesoli

میشل مفزولی (متولد ۱۴ نوامبر ۱۹۲۴) جامعه شناس فرانسوی است. وی شاگرد سابق گیلبرت دوراند و ژولین فریاند و استاد برجسته دانشگاه پاریس رنه دکارت است. کار او به موضوع پیوندهای جامعه و رواج «تخیل» در زندگی روزمره جوامع معاصر (the prevalence of "the imaginary" in the everyday life of contemporary societies) می‌پردازد، که از طریق آن او به پارادایم پست مدرن کمک می‌کند. مفزولی پس از انتخاب بحث برانگیز، از سپتامبر ۲۰۰۸ به عضویت موسسه دانشگاهی فرانسه درآمد.

2. Sociology of current issues

Le CEAQ (Centre d'Études sur l'Actuel et le Quotidien) a été fondé en 1982 par Michel Maffesoli et Georges Balandier, professeurs à la Sorbonne.

<http://www.cea-q-sorbonne.org/>

3. Meaningful sociology

meaningful sociology any form of sociology premised on the assumption:

that social actors above all inhabit a universe of social 'meanings';

that SOCIAL ACTION is meaningful action; and

that social occurrences must be explained primarily as the outcome of actors' 'meanings', i.e. the beliefs, motives, purposes, reasons, etc. that lead to ACTIONS. The term is commonly applied to WEBER'S ACTION THEORY, but can equally apply to related approaches such as SYMBOLIC INTERACTIONISM. See also MEANINGFUL UNDERSTANDING AND EXPLANATION, INTERPRETATIVE SOCIOLOGY, VERSTEHEN.

Collins Dictionary of Sociology, 3rd ed. © HarperCollins Publishers 2000

4. Magic

5. Religiosity

6. Positivist school of thought

7. Field study

8. Qualitative tools

9. Observation

10. Participatory

11. interview

نحوی به من بگوید که جامعه‌شناسی اداری را به روز کرده است. از این رو مفزولی^۱ خود را یک جامعه‌شناس پست مدرن میدانست و طبیعی بود که بر خلاف ماکس وبر، حالا جامعه‌شناس‌های پست مدرنی مثل او به سراغ معنا^۲ بیایند. در فرانسه مدت‌هاست این نوع مطالعات روی کار آمده است. مطالعات پیرامون دین و زندگی یا بی‌دینی و زندگی. من در تحقیق دانشگاهی خود در مدارس فرانسه، این موضوع را زیر نظر همین استاد گرامی به پایان رساندم. گمان نمی‌کردم فرصتی داشته باشم تا آمریکا را هم از نزدیک ببینم. اما بالاخره سفری به ینگه دنیا مرا به مطالعاتی دیگر در جامعه‌شناسی معاصر فرو برد که شاید حتی فکرش را هم نمی‌کردم. در جایی دیگر از جهان، مطالعات جامعه‌شناسی، ناخواسته مرا به سمت موضوعاتی میرد که نه در فرانسه و نه در ایران انتظارش را نداشتم. چند هفته پیش به استاد مفزولی خبر دادم که برای یک فرصت مطالعاتی امسال در نیویورک هستم. خیلی خوشحال شد و در ایمیلی برایم نوشت که اتفاقاً من هم اکنون روی قداست^۳ و پست مدرنیته^۴ کار میکنم و مدتی هم هست که آثار هانری کربن^۵ در خصوص ایران و معناگرایی در آن دیار را می‌خوانم. از قصدم برای مطالعات جدید در آمریکا استقبال کرد و برای همکاری بیشتر نهادهای مدنی و دانشگاهی آمریکا، لطف کرد و توصیه‌نامه‌ای برایم نوشت و فرستاد.^۶ کتاب

1. Michel Maffesoli, Institut universitaire de France, Professeur Emérite à la Sorbonne, www.michelmaffesoli.org

2. Meaning

3. holiness

4. «Le sacré dans la postmodernité»

5. Henry Corbin

وی زاده ۱۴ آوریل ۱۹۰۳ - درگذشته ۷ ژوئیه ۱۹۷۸ (فیلسوف، ایران‌شناس، اسلام‌شناس، و شیعه‌شناس فرانسوی که در طول عمر خود به خاورمیانه و ایران سفر کرده است. وی بعنوان نخستین برگردان آثار مارتین هایدگر به زبان فرانسه و همچنین معرفی‌کننده فلسفه اشراق سهروردی و حکمت متعالیه ملاصدرا به اروپاییان می‌باشد و صاحب مکتبی در تاریخ فلسفه اسلامی است و فلسفه اسلامی را سنتی زنده و پویا می‌داند که در شرق جهان اسلام، به‌ویژه حوزه فرهنگی ایران، تداوم یافته و با بهره‌گیری از احادیث امامان شیعه و امتزاج با فلسفه ایران باستان و عرفان نظری به اوج رسیده است وی از پایه‌گذاران فلسفه تطبیقی است که به نقادی فلسفه مدرن غرب بر پایه سنت فلسفه اسلامی همت گمارد.

نک. ژانر شرق، مجموعه مقالات همایش بزرگداشت یکصدمین سال تولد هانری کربن ۱۳۸۲، ویراستار علمی: شهرام پازوکی و محمدمبین شاهجویی؛ تهران: مؤسسه پژوهشی حکمت و فلسفه ایران. همچنین نک.

هایدگر در ایران، نگاهی به زندگی، آثار و اندیشه‌های سید احمد فردید؛ بیژن عبدالکریمی؛ مؤسسه پژوهشی حکمت و فلسفه ایران؛ ۱۳۹۲

۶. نک. پیوست الف. ۱

حاضر با عنوان *جامعه شناسی خودمانی یک امپراتوری*^۱ متأثر از آموزه‌های پیشینی جامعه شناسی پست مدرن من در فرانسه است که قصد دارد مبتنی بر جامعه شناسی مسایل روز، در واقع با روشی توصیفی افق جدیدی را در کشف و فهم دین، حقوق و جامعه در ایالات متحده آمریکای کنونی ارایه دهد.

۲. این کتاب ریشه در خاطرات^۲ و داستان‌های واقعی^۳ دارد که در شرایط و حال و احوال متفاوتی نگاشته شده است. لذا بصورت طبیعی متن و قلم همراه با ذهن و زبان نگارنده در افت و خیز بوده است. گاهی مطالب سخت و آسان یا تلخ و شیرین با هم مخلوط می‌شود. زمانی متن به جد، رنگ علمی می‌گیرد و ناگاه از اوج به زمین می‌افتد و با نظر بر کوچه و خیابان، به توصیف آن به زبان عامیانه می‌پردازد. چنانکه اقتضای سفرنامه^۴ و خاطره نویسی^۵ است، نویسنده منتظر فهم دقیق و بی عیب خود از جامعه و رفتارهای اجتماعی افراد داستان نمی‌ماند و برای همین مدعی توصیف و تحلیل علمی به مفهوم پوزیتیویستی نیست. طبیعی است که خواننده آگاه شاید مطالبی را قابل نقد بداند یا بعضاً از منظر امروزی ناام انگارد ولی طبعاً فراموش نمی‌کند که نوشتار حاضر در زمان و مکان خاصی نوشته شده که ممکن است با گذر زمان، موضوعات تغییر کنند یا تحلیل دقیق‌تر و بهتری پیدا کنند؛ در این صورت هم می‌توان، همواره این اثر را در کمترین اعتبار، ارمغانی تاریخی - توصیفی^۶ از یک جامعه شناس پست مدرن دانست که درست و غلط داده‌ها و گزاره‌ها را هم جزیی از دانش میداند و ارزیابی نهایی را برعهده مخاطب خوش ذوق می‌گذارد. بی پیرایه، هرچند تلاش کرده‌ام ساده و خودمانی بنویسم ولی در عمل "درستی و نرمی بهم دربهند" از این رو بعضاً اسامی اشخاص می‌تواند مجازی و جعلی باشد ولی نه لزوماً خودشان و داستانشان.

۳. خلاصه آنکه، کتاب جامعه شناسی خودمانی یک امپراتوری در قالب مطالعات پست مدرن، قصد دارد تا با بهره‌گیری از روش جامعه شناسی مسایل روز به مطالعه میدانی جامعه آمریکای معاصر بپردازد. در این راه نویسنده اثر با بهره‌گیری از دو دانش

1. Intimate sociology of an empire

2. The memories

3. Real stories

4. Travelogue

5. Diary

6. Historical-descriptive

حقوق عمومی^۱ و جامعه‌شناسی^۲ در یک گزارش داستانی مبتنی بر گزاره‌های واقعی، به ترسیم و توصیف آمریکای بین سالهای ۲۰۱۶ تا ۲۰۱۸ پرداخته است. وصف وضعیت زندگی اجتماعی، چارچوب‌های قانونی و فرصت‌های حقوقی در کنار مصاحبه‌ها و مصاحبت‌های ارزشی و دینی موجود در جامعه آمریکایی معاصر، خواننده را با مجموعه‌ای از داده‌های جدید مدنی^۳، جامعه‌شناسی و فرهنگی آشنا می‌کند. احتمالاً، نوشتار حاضر که به دور از جدال‌های سیاسی موجود در روابط تاریخی ایران و آمریکا نگاشته شده است، برای هر ایرانی شیفته حقیقت، خواندنی خواهد بود.

www.ketab.ir

-
1. Public law
 2. Sociology
 3. Novel